

Interakcija biljka patogen (144429)

Nositelj predmeta

[izv. prof. dr. sc. Joško Kaliterna](#)

Opis predmeta

U sklopu predavanja daje se detaljan prikaz svih tipova interspecijskih interakcija i asocijacija biljaka i patogenih organizama (gljiva, pseudogljiva, bakterija, fitoplazmi, virusa, viroida i parazitskih biljaka), od kojih se najveći naglasak daje različitim tipovima parazitizma (obligatni, fakultativni, biotrofni, nekrotrofni i dr.). Obrađuju se sljedeća poglavlja:

1. Reakcije biljaka domaćina tijekom procesa patogeneze (infekcije i kolonizacije patogena u biljci).
2. Fitoimunologija, odnosno mehanizmi obrane biljaka od napada patogena i njihovog širenja i kolonizacije u biljnom staničju (tvorba različitih histoloških barijera, felogena, lignina i dr., biosinteza fitoaleksina i o patogenezi-ovisnih proteina te raznih drugih spojeva koji maju važnu ulogu u obrambenim mehanizmima).
3. Specijalizacija i virulentnost patogena prema biljkama domaćinima.
4. Patoanatomske i patofiziološke promjene biljaka domaćina (hipertrofije, nekroze i dr.) koje nastaju kao rezultat njihovih interakcija s patogenim organizmima (interakcije biljaka i fitopatogenih gljiva, interakcije biljaka i fitopatogenih bakterija, interakcije biljaka i fitoplazmi, interakcije biljaka i fitopatogenih virusa te interakcije biljaka i parazitskih biljaka).
5. Raširenosti biljnih patogena na samoniklim biljnim vrstama u prirodnim ekosustavima.

U sklopu vježbi u praktikumu pokazuju se najvažniji primjeri interakcija između biljaka i patogena, metode provjere patogenosti, odnosno virulentnosti biljnih patogena i metode za ocjenu otpornosti biljaka na napad patogena.

ECTS: **3.00**

Engleski jezik: **R1**

E-učenje: **R1**

Sati nastave: 30

Predavanja: 18

Vježbe u praktikumu: 8

Seminar: 4

Izvođač predavanja

- [izv. prof. dr. sc. Joško Kaliterna](#)

Izvođač vježbi

- [izv. prof. dr. sc. Joško Kaliterna](#)

Izvođač seminara

- [izv. prof. dr. sc. Joško Kaliterna](#)

Ocjenjivanje

Dovoljan (2): 60-69%

Dobar (3): 70-79%

Vrlo dobar (4): 80-89%

Izvrstan (5): 90-100%

Uvjeti za dobivanje potpisa

Uredno pohađanje nastave

Vrsta predmeta

- Diplomski studij / [Fitomedicina](#) (Izborni predmet, 2. semestar, 1. godina)

Opće kompetencije

Predmet osposobljava studente za prepoznavanja reakcija koje nastaju kao rezultat interakcije biljaka domaćina i patogenih organizama. Studenti će moći provesti ocjenjivanje intenziteta napada biljnih patogena (osjetljivosti/otpornosti biljaka) te metode provjere patogenosti/virulentnosti biljnih patogena.

Oblici nastave

- Predavanja
- Vježbe u praktikumu
- Seminari

Ishodi učenja i način provjere

Ishod učenja	Način provjere
Prepoznati specifične interakcije između biljaka domaćina i fitopatogenih gljiva	Usmeni ispit
Prepoznati specifične interakcije između biljaka domaćina i fitopatogenih bakterija	Usmeni ispit
Prepoznati specifične interakcije između biljaka domaćina i fitoplazmi	Usmeni ispit
Prepoznati specifične interakcije između biljaka domaćina i fitopatogenih virusa	Usmeni ispit
Prepoznati specifične interakcije između biljaka domaćina i viroida	Usmeni ispit
Prepoznati specifične interakcije između biljaka domaćina i parazitskih biljaka	Usmeni ispit
Provesti testove patogenosti/virulentnosti biljnih patogena na biljkama	Usmeni ispit
Ocijeniti intenzitet napada biljnih patogena (osjetljivost/otpornost biljaka na patogene)	Usmeni ispit

Polaganje ispita

Elementi praćenja	Maksimalno bodova ili udio u ocjeni	Bodovna skala ocjena	Ocjena	Broj sati izravne nastave	Ukupni broj sati rada prosječnog studenta	ECTS bodovi
Usmeni ispit - predavanja	70 %	do 59 % 60-69 % 70-79 % 80-89 % 90-100 %	Nedovoljan (1) Dovoljan (2) Dobar (3) Vrlo dobar (4) Izvrstan (5)	18	60	2

Elementi praćenja	Maksimalno bodova ili udio u ocjeni	Bodovna skala ocjena	Ocjena	Broj sati izravne nastave	Ukupni broj sati rada prosječnog studenta	ECTS bodovi
Seminar	30 %	do 59 % 60%-70% 71%-80% 81%-90% 91%-100%	Nedovoljan (1) Dovoljan (2) Dobar (3) Vrlo dobar (4) Izvrstan (5)	4	30	1
Ukupno	100 %	do 59 % 60-69 % 70-79 % 80-89 % 90-100 %	do 59% - nedovoljan 1 60-69 % - dovoljan 2 70-79 % - dobar 3 80-89 % - vrlo dobar 4 90-100 % - izvrstan 5	30	90	3

Tjedni plan nastave

1. P - Uvod u modul. Silabus modula. Interspecijski odnosi i asocijacije biljaka s drugim organizmima.
2. P - Tipovi parazitizama (obligatni, fakultativni, biotrofni, nekrotrofni i dr.) i koevolucija biljnih patogena s biljkama domaćinima.
3. P - Patogenost/virulentnost i specijalizacija biljnih patogena.
4. P - Interakcija biljka domaćin - fitopatogene gljive i pseudogljive.
5. P - Interakcija biljka domaćin - fitopatogene bakterije.
6. P - Interakcija biljka domaćin - fitopatogene fitoplazme.
7. P - Interakcija biljka domaćin - fitopatogene virusi i subviralni patogen.
8. P - Interakcija biljka domaćin - parazitske biljke. I - Međuispit (kolokvij 1)
9. P - Raširenost biljnih patogena i bolesti na biljkama u prirodnim ekosustavima.
10. PK - In vivo prepoznavanje specifičnih reakcija biljaka na napad patogena.
11. PK - Testovi patogenost/virulentnosti biljnih patogena.
12. PK - Očitanje testova patogenosti/virulentnosti biljnih patogena.
13. PK - Ocjene intenziteta napada biljnih patogena (osjetljivosti/otpornosti biljaka domaćina). I - Međuispit (kolokvij 2)
14. S - Obrada pojedinih tema iz područja predmeta po izboru studenata i pod vodstvom nastavnika u vidu pisanog seminara i PP prezentacije.
15. S - Obrada pojedinih tema iz područja predmeta po izboru studenata i pod vodstvom nastavnika u vidu pisanog seminara i PP prezentacije. I - Završni ispit (usmeni)

Obvezna literatura

1. Miličević, T., Kaliterna, J.: PowerPoint prezentacije predavanja (dostupno putem Merlin sustava)

Preporučena literatura

1. Agrios, G.N.(2005). Plant Pathology. Elsevier Academic Press.
2. Prell, H.H., Day, P. (2001). Plant-Fungal Pathogen Interaction - A Classical and Molecular View. Berlin, Heidelberg: Springer
3. Vidhyasekaran, P. (1997). Fungal pathogenesis in plant and crops. CRS Press.
4. Šutić, D. (1996). Anatomija i fiziologija bolesnih biljaka. Beograd: Nolit .

Sličan predmet na srodnim sveučilištima

- Plant-Microbe Interactions. Faculty of Plant Science, Wageningen University. Nizozemska.
- Fiziopatologia vegetale. Facolta di Agraria, Università degli studi di Bari. Italija.
- Anatomija i fiziologija bolesnih biljaka. Poljoprivredni fakultet, Univerzitet u Beogradu. Srbija